

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Експертиза та митний контроль хрустких хлібців

Студентки 2 курсу, 9 групи,
Спеціальності: 076,
«Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність»
спеціалізації : «Митна справа»

*Підпис
студента*

Апостолової Аліни
Артемівни

Науковий керівник
кан.техн. наук, доцент

*Підпис
керівника*

Марчук Наталія
Богданівна

Науковий консультант,
кан.тех. наук, доцент

*Підпис
консультанта*

Галько Світлана
Василівна

Гарант освітньої програми
док-р. техн. наук,
професор

*Підпис
керівника*

Мережко Ніна
Василівна

Київ 2019

Завдання

Завдання

АНОТАЦІЯ

Апостолова А.А. «Експертиза та митний контроль хрустких хлібців»

В роботі охарактеризовано ринок хрустких хлібців, проаналізовано нормативно-правові акти, що регулюють порядок проведення експертизи та визначають особливості митного контролю хрустких хлібців, наведено товарознавчу характеристику асортименту хрустких хлібців, розглянуті методи дослідження та організації експертизи для митних цілей.

В практичній частині роботи визначено критерії, методи та засоби проведення ідентифікаційної експертизи хрустких хлібців та на їх основі здійснено експертизу товару, що переміщувався через митний кордон України. А також розглянуто організацію митного контролю та митного оформлення хрустких хлібців, вивчено особливості визначення їх митної вартості.

Ключові слова: хрусткі хлібці, ідентифікація, митний контроль, експертиза, мито, декларація.

SUMMARY

Apostolova A.A. «Examination and customs control of crispbreads»

The paper describes the market of crispbreads, analyzes the regulatory acts that regulate the procedure for examination and defines the peculiarities of customs control of crunchy bread, describes the product characteristics of the range of crispbreads, examines methods of examination and organization of expertise for customs purposes.

The practical part of the work defines the criteria, methods and means of carrying out the identification examination of crunchy bread and on the basis of it the examination of goods transported across the customs border of Ukraine was carried out. The organization of customs control and customs clearance of crunchy bread is considered, as well as peculiarities of determining their customs value.

Keywords: crunchy bread, identification, customs control, examination, customs duty, declaration.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

УКТЗЕД- Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності;

ВКР- випускна кваліфікаційна робота;

ВР- Верховна Рада;

КМУ- Кабінет міністрів України;

МД- митна декларація;

ЄС- Європейський Союз;

МКУ- митний кодекс України;

ТМ- торгова марка

ДСТУ - Державний стандарт України;

ДФСУ- Державна фіскальна служба України;

МВ - митна вартість;

ТОВ- товариство з обмеженою відповідальністю;

ПДВ- податок на додану вартість;

ДПМЕ- департамент податкових та митних експертиз.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади експертизи та митного контролю хрустких хлібців.....	9
1.1. Стан ринку хрустких хлібців в Україні.....	9
1.2. Нормативно-правові засади ідентифікаційної експертизи та митного контролю хрустких хлібців.....	14
РОЗДІЛ 2. Експертиза хрустких хлібців для митних цілей.....	21
2.1 Організація, об'єкт та методи дослідження.....	21
2.2. Товарознавча характеристика асортименту хрустких хлібців.....	25
2.3. Експертиза хрустких хлібців та оформлення її результатів.....	29
РОЗДІЛ 3. Аналіз митного контролю імпорту хрустких хлібців.....	34
3.1. Визначення митної вартості та оподаткування імпорту хрустких хлібців.....	34
3.2. Застосування механізму «єдиного вікна» під час митного контролю хрустких хлібців.....	39
3.3. Аналіз митного контролю і оформлення хрустких хлібців в режимі імпорту згідно з митною декларацією.....	43
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	52

ВСТУП

Актуальність теми. Хлібобулочні вироби відносяться до продуктів повсякденного попиту. Серед усього різноманіття асортименту хлібобулочних виробів окремою групою є хлібобулочні вироби дієтичного призначення. Популярність такого продукту, як хрусткі хлібці останнім часом в Україні розвивається швидкими темпами. Це зумовлює постійне зростання обсягів імпорту даного виду товарів.

Хрусткі хлібці це - сухий хрусткий хліб, зазвичай у вигляді тонких проколотих шматочків прямокутної чи круглої форми. Хрусткі хлібці приготуюють з тіста на основі борошна чи крупки, непросіяного борошна або борошна з цілого зерна жита, вівса, ячменя чи пшениці, розпушеного за допомогою дріжджів, закваски чи інших розпушувачів або стиснутого повітря. Вміст води не перевищує 10 мас. % [1].

Під час ввезення даного продукту в Україну, суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності застосовують різні способи фальсифікації даного продукту, задля зменшення митної вартості та уникнення від сплати митних платежів. За таких умов виникає потреба у проведенні експертизи з метою підтвердження коду товару згідно з УКТЗЕД, що і зумовлює актуальність даної роботи.

Метою роботи є проведення експертизи хрустких хлібців в митних цілях та аналіз митного контролю даного товару, що переміщувався в режимі імпорту.

Для реалізації поставленої мети було виконано такі завдання:

- охарактеризовано ринок хрустких хлібців в Україні;
- вивчено законодавчу базу, що обумовлює порядок проведення експертизи хрустких хлібців;
- визначено об'єкти, методи дослідження та організації експертизи;

- проведено експертизу хрустких хлібців, що переміщуються через митний кордон України;
- проаналізовано нормативну документацію, що регламентує порядок переміщення хрустких хлібців через митний кордон України;
- вивчено особливості організації митного контролю та митного оформлення хрустких хлібців при переміщенні через митний кордон України;
- визначено особливості визначення митної вартості хрустких хлібців.

Об'єктом дослідження було обрано хрусткі хлібці житні з кунжутом, що імпортувалися в Україну.

Предметом даної роботи є порядок митного контролю, а також критерії, засоби та методи митної експертизи хрустких хлібців.

Методи дослідження: теоретичні (аналіз законодавчо-нормативної бази, наукових статей, нормативно-технічної бази), органолептичні, методи порівняння та аналогії, фізико-хімічні методи.

Наукова новизна випускної кваліфікаційної роботи полягає у розробленні критеріїв для здійснення ідентифікаційної експертизи хрустких хлібців в митних цілях.

Апробація результатів дослідження. Результати досліджень було викладено та обговорено на Міжнародній студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми підприємництва, торгівлі та біржової діяльності». За результатами отриманих досліджень було опубліковано статтю «Експертиза хрустких хлібців для митних цілей» / А. Апостолова // Збірник наукових статей студентів «Експертиза товарів в митних цілях» / відп. ред. В.А. Осика. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун.-т., 2019, - С. 68-73.

Структура та обсяг роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКСПЕРТИЗИ ТА МИТНОГО КОНТРОЛЮ ХРУСТКИХ ХЛІБЦІВ

1.1. Стан ринку хрустких хлібців в Україні

Хлібобулочні вироби традиційно займають особливе місце в структурі вітчизняного споживання. Кожного року в Україні виробляють близько 1,8 млн. тонн хлібобулочних виробів. Більше 70 відсотків від загального обсягу випікають великі промислові підприємства, решту - приватні пекарні, супермаркети [2]. Виробники хлібобулочної продукції орієнтовані в основному на внутрішній ринок, хоча є й невеликий експорт. Варто зазначити, що для вітчизняних виробників відкривається можливість експортувати продукцію на європейський ринок, проте цей ринок є високо конкурентним, з високими вимогами до якості продукції. Тобто, продукція повинна відповідати міжнародним стандартам якості.

Асортимент хлібобулочних виробів в Україні налічує більше тисячі найменувань. Найбільшу питому вагу у вітчизняному виробництві займає пшеничний хліб - 42%, житньо-пшеничний - 32%. Булочні вироби нетривалого зберігання займають 24% ринку, інші 2 % займає житній хліб, дієтичний хліб, грінки, сухарні вироби, хрусткі хлібці, печиво (табл. 1.1) [3].

Проаналізувавши дані наведені в табл. 1.1, можемо зробити висновок, що з кожним роком виробництво сухарних виробів та хрустких хлібців зростає, а отже й популярність на цей продукт також. Все частіше, люди, які слідкують за своїм здоров'ям та фігурою, замінюють звичайний хліб цим дієтичним та збалансованим продуктом. Цей фактор говорить про те, що у даного сегменту ринку хлібобулочних продуктів є великий потенціал до зростання.

Таблиця 1.1

**Структура виробництва хлібобулочних виробів
за видами продукції 2014-2018рр.**

Асортиментні групи	2014		2015		2016		2017		2018	
	тис.т	%	тис.т	%	тис.т	%	тис.т	%	тис.т	%
Хліб пшеничний	729,7	45,4	787,8	46,5	694,4	43,3	533,7	43,4	493,0	46,4
Хліб житньо- пшеничний	488,2	30,4	518,8	30,6	519,9	32,4	401,1	32,6	270,0	25,4
Вироби булочні	374,9	23,3	372,4	21,9	369,8	23,1	275,6	22,4	278,4	26,2
Хліб житній	8,6	0,5	8,8	0,5	8,9	0,5	9,1	0,7	12,0	1,1
Хліб дістичний	2,1	0,1	2,0	0,1	2,5	0,1	3,0	0,2	3,2	0,3
Сухарні вироби, хрусткі хлібці	3,9	0,2	4,4	0,2	5,1	0,3	5,5	0,4	5,6	0,5
Всього	1607	100	1694	100	1600,6	100	1228	100	1062,2	100

Близько 60 % вітчизняного промислового виробництва хліба та хлібобулочних виробів припадає на шість найбільших компаній – ПАТ «Київхліб», ТОВ «Хлібний холдинг «Хлібні інвестиції», ПАТ «Хлібпром», ТОВ «Хлібокомбінат «Кулиничі», ГК «Формула смаку», ГК «Хлібодар», холдинг «Золотий урожай». Близько 10% хлібних продуктів випускають міні-пекарні, а решту 30% національного виробництва хліба та хлібобулочних виробів забезпечують понад 100 хлібозаводів.

Протягом досліджуваного періоду 2014-2018 рр. можна було спостерігати стабільність виробництва хлібобулочних виробів провідними виробниками: ПАТ «Київхліб», ТОВ «Хлібний холдинг «Хлібні інвестиції», ПАТ «Хлібпром», ТОВ «Хлібокомбінат «Кулиничі», Група компаній «Формула смаку» та холдинг «Золотий урожай» [4].

Таблиця 1.2

Структура хлібопекарської промисловості України 2014-2018 рр.

Назва підприємства	Ринкова частка, %				
	2014	2015	2016	2017	2018
ПАТ «Київхліб»	15,5	15	14,2	14,6	14,7
ТОВ «Хлібний холдинг «Хлібні інвестиції»	6,5	7	8	10,3	10,9
ПАТ "Концерн Хлібпром"	6,5	6,4	6,3	6,2	6,5
Індекс концентрації трьох підприємств	28,5	28,4	28,5	31,1	32,1

За даними табл.1.2 можна зробити висновок, що на вітчизняному ринку хлібобулочних виробів 2014-2018 рр., за показником ринкової частки, найбільшим виробником є ПАТ «Київхліб», до складу якого входить 5 хлібокомбінатів в м. Київ та 4 підприємства в Київській області. ТОВ «Київхліб» з кожним роком значно збільшує обсяги виробництва, тим часом ПАТ «Хлібний холдинг» майже не змінює своїх позицій. В Україні існує приблизно 450 промислових пекарень та біля 500 приватних, маленьких хлібопекарень, які виробляють біля 1т. продукції в рік.

За даними Державної служби статистики України [2], такі хлібопекарні займають 4-5% ринку хлібобулочних виробів. До цього переліку можна також включити так звані поєднані пекарні і кафе (пекарні бекерай). Найбільше зареєстровано таких пекарень в столиці, а також в Закарпатській, Івано-Франківській, Тернопільській, Чернівецькій, Херсонській, Миколаївській, Запорізькій та Харківській областях.

Якщо говорити суто про ринок хрустких хлібців, то на сьогодні він наповнений продукцією широкого асортименту від різних виробників, як імпортних так і вітчизняних [5]. До найвідоміших торговельних марок можна віднести такі : ТМ «Для Вас», ТМ « Tasty style», ТМ «POP SNACK»ТМ , ТМ

«Хлібці Удальці», ТМ «Finn Crisp», ТМ «Жменька», ТМ «Еко-хліб», ТМ «Щедрі», ТМ «УкрЕкоХліб», ТМ «Galleti», ТМ «Nordic», ТМ «Здорово», ТМ «Крекис», ТМ «Хрумтик», ТМ «Фітнес коктейль», ТМ «Здоров'я вам», ТМ «Sonko», ТМ «Bona Vita», ТМ «Добрий хліб».

Імпортну продукцію представляють такі марки: фінська ТМ «Finn Crisp», данська ТМ «Nordic», польська ТМ «Sonko», італійська ТМ «Bona Vita».

Розглянемо основні показники експорту та імпорту хрустких хлібців на ринку України за статистичними даними ДФС [6]. З цією метою проаналізуємо наведені показники для товарної групи 1905 (УКТЗЕД) «Хлібобулочні, борошняні кондитерські вироби, з вмістом або без вмісту какао; вафельні пластини, порожні капсули, придатні для використання у фармацевтиці, вафельні облатки для запечатування, рисовий папір та аналогічні продукти».

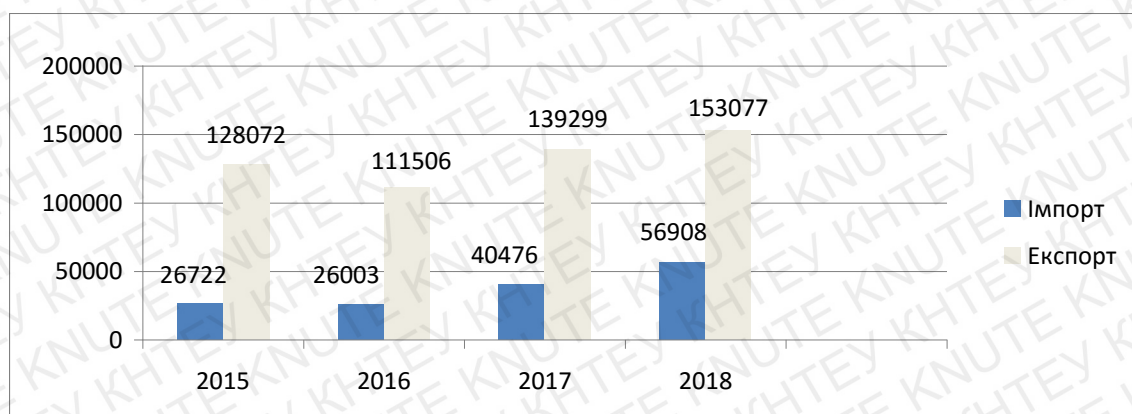

Рис.1.1. Динаміка експорту та імпорту хлібобулочних виробів в Україні за 2015-2018рр., тис. дол. США

На рис. 1.1. можна побачити, що експорт хлібобулочних виробів в Україні, значно переважає над імпортом, що свідчить про позитивне сальдо торговельного обороту. Проте з кожним роком спостерігається приріст імпорту. У порівнянні з 2015-2016 роками, в 2017 імпорт виріс майже у 2 рази, у 2018 збільшився на 16432 тис. дол. США в порівнянні з 2017 роком. Зростання обсягів імпорту хлібобулочних виробів можна пояснити тим, що закордонні

виробники спеціалізуються на виготовленні дієтичної продукції, що користується популярністю в українців.

Динаміка змін щодо експорту хлібобулочних виробів свідчить про те, що експорт з України у 2018 р. збільшився в порівнянні з 2015 роком на 25005 тис. дол. США. Таке підвищення дає змогу зробити прогноз, що експорт хлібобулочних виробів з України буде зростати, так як українські виробники розвивають власне виробництво та забезпечені в повній мірі сировиною.

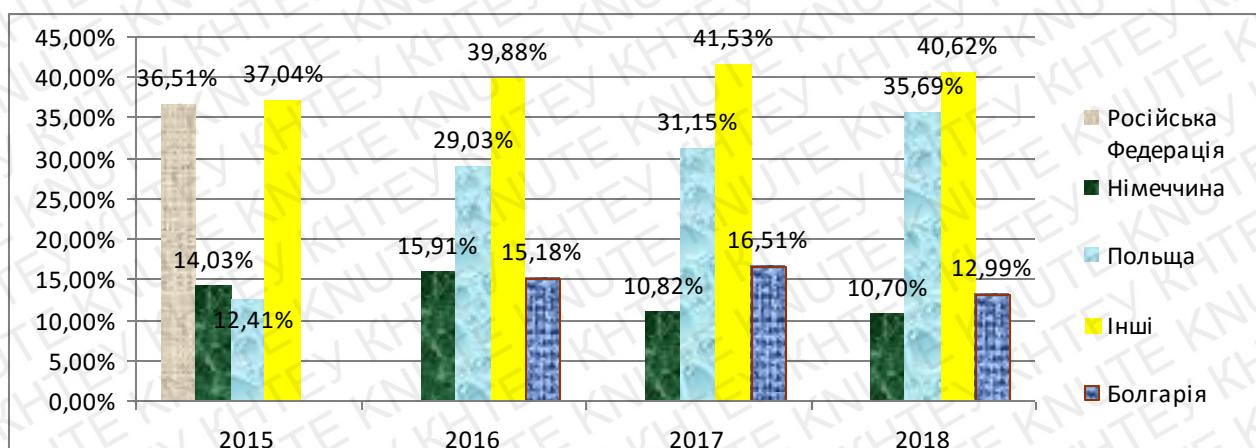

Рис. 1.2. Частка імпорту хлібобулочних виробів в Україну з основних країн-імпортерів за період 2015-2018 рр., %

У 2015 році найбільшим імпортером хлібобулочних виробів в Україну була Російська Федерація (рис.1.2), майже на рівні з усіма іншими країнами в сукупності. Але через конфлікту ситуацію у 2016 році Росія припинила постачати даний товар в Україну. Також у 2016 р. на український ринок вийшла продукція Болгарії. За весь період 2015-2018 рр. частка польської продукція зростає, а обсяги імпорту німецької продукції поступово знижуються. Це говорить про те, що хлібці від польських виробників більш користуються попитом в українських споживачів.

Отже, ринок хрустких хлібців в України більшою мірою представлено вітчизняною продукцією. Експорт хлібобулочних виробів в Україні, значно переважає над імпортом, що свідчить про позитивне сальдо торговельного

обороту. Проте з кожним роком спостерігається приріст імпорту хрустких хлібців, який можна пояснити тим, що закордонні виробники спеціалізуються на виготовленні дієтичної продукції, що користується популярністю в українців.

1.2 Нормативно-правові засади ідентифікаційної експертизи та митного контролю хрустких хлібців

Згідно з Митним кодексом України митний контроль це - сукупність заходів, що здійснюються з метою забезпечення додержання норм Митного кодексу, законів та інших нормативно-правових актів з питань державної митної справи, міжнародних договорів України, укладених у встановленому законом порядку [7].

Важливою складовою митного контролю є митна експертиза, яка включає питання, пов'язані зі взяття проб та операціями зі взятими пробами товарів [7].

У зв'язку з утворенням Державної фіскальної служби України відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 № 160 «Про утворення Державної фіскальної служби» [8] шляхом реорганізації Міністерства доходів і зборів, задля проведення експертизи товарів, які перетинають митний кордон України, було утворено Спеціалізовану лабораторію з питань експертизи та досліджень ДФС відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 311 «Про утворення територіальних органів Державної фіскальної служби та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України» [9]. Наказом ДФС України від 25.01.2017 № 39 «Про перейменування деяких територіальних органів ДФС» Спеціалізовану лабораторію з питань експертизи та досліджень ДФС перейменовано в Департамент податкових та митних експертиз ДФС [10].

Наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2016 № 1058 «Про затвердження порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форма акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку» визначає послідовність та порядок виконання дій посадовими особами структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України при направленні запитів про проведення досліджень (аналізів, експертиз), постанов про призначення експертиз у справах про порушення митних правил до Департаменту податкових та митних експертиз ДФС, а також проведення досліджень (аналізів, експертиз) експертами ДПМЕ ДФС. Дослідження (аналізи, експертизи) проводяться експертами ДПМЕ ДФС за територіальним розподілом, установленим ДФС [11]. Дослідження (аналізи, експертизи) під час здійснення митного контролю та митного оформлення, у справах про порушення митних правил призначаються, якщо виникла потреба у послугах фахівців, які володіють спеціальними знаннями у галузях науки, мистецтва, техніки, економіки.

Рішення про призначення експертизи під час здійснення митного контролю та митного оформлення оформлюється уповноваженою посадовою особою органу ДФС у вигляді запиту. Запит про проведення експертизи готується посадовою особою органу ДФС. Визначені у запиті завдання для експертизи повинні відповідати меті направлення запиту. До запиту додаються:

- оригінал акта про взяття проб (зразків) товарів (у разі взяття проб (зразків) товарів);
- копія акта про проведення огляду товарів, транспортних засобів, ручної поклажі та багажу;
- копії інших супровідних документів, які подаються при здійсненні податкового або митного контролю (митна декларація, зовнішньоекономічний договір (контракт), інвойси, -рахунки-фактури, накладні, сертифікати

(висновки, реєстраційні посвідчення уповноважених державних органів, якщо такі видавались);

- техніко-технологічна документація про склад, фізико-хімічні властивості товарів, інформація про основні технологічні стадії їх виробництва та призначення.

Запит про проведення дослідження (аналізу, експертизи) або постанова про призначення експертизи у справі про порушення митних правил органу ДФС разом із супровідною документацією (матеріалами, що передаються у розпорядження експерта), пробами (зразками) товарів доставляються до ДПМЕ ДФС посадовою особою органу ДФС або поштою. Уповноважена посадова особа органу ДФС доставляє до ДПМЕ ДФС проби (зразки) товарів, які заборонені до пересилання у поштових відправленнях.

Проби (зразки) товарів, крім великогабаритних і технічно складних, беруться в мінімальній кількості у двох примірниках (досліджуваний та контрольний), кількість кожного з яких у одиницях виміру є достатньою для проведення дослідження (аналізу, експертизи) згідно з «Нормативами взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи)» [12].

Дослідження (аналізи, експертизи) проводяться експертом (експертами) ДПМЕ ДФС на підставі письмового доручення керівництва ДПМЕ ДФС або керівника її відокремленого підрозділу.

За результатами дослідження (аналізу, експертизи) експерт готує письмовий висновок, форму якого затверджено наказом Міністерства фінансів України від 02 грудня 2016 року № 1058 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку». Термін «висновок», тотожний терміну «протокол випробовування» у значенні, наведеному в пункті 10 розділу V національного стандарту ДСТУ ISO ІЕС

17025:2006 «Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій» [13].

Висновок експерта ДПМЕ ДФС доставляється до органу ДФС посадовою особою органу ДФС, яка отримує його в ДПМЕ ДФС, з обов'язковою відміткою в реєстрі висновків, виданих за запитами про проведення дослідження (аналізу, експертизи)/постановами про призначення експертизи у справі про порушення митних правил органів ДФС, поштою або іншими засобами інформаційних технологій.

Орган ДФС, який призначив проведення експертизи зобов'язаний повідомити декларанта, платника податків, стосовно якого здійснюється податковий контроль, митний контроль та митне оформлення, або уповноважену ними особу про результати експертизи шляхом надання примірника висновку.

Митному контролю підлягають усі товари, транспортні засоби комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України. Митний контроль товарів, транспортних засобів у пунктах пропуску через державний кордон України здійснюється відповідно до типових технологічних схем митного контролю, що затверджуються Кабінетом Міністрів України [14]. Митний контроль розпочинається з моменту перетинання товарами, тобто хрусткими хлібцями, митного кордону України.

Митний контроль здійснюється безпосередньо посадовими особами органів у формах (рис. 1.3).

У постанові Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними» регулюється порядок митного контролю автомобільних, залізничних, водних, повітряних транспортних засобів та товарів, які перевозяться, також визначається послідовність проведення прикордонного та митного контролю. Митний контроль транспортних засобів і товарів у пунктах пропуску

здійснюється відповідно до типових технологічних схем митного контролю, що затверджуються Кабінетом Міністрів України [14].

Рис.1.3. Форми митного контролю товарів

В нашому випадку хрусткі хлібці переміщуються через митний пост «Краковець» автомобільним транспортом, для якого розроблена технологічна схема переміщення через митний кордон [15]. Переміщення та митний контроль автомобільних транспортних засобів і товарів у пункті пропуску здійснюється з використанням двоканальної системи, на смугах руху, визначених для переміщення автомобільних транспортних засобів за їх типами, з урахуванням вимог законодавства щодо декларування та оподаткування автомобільних транспортних засобів і товарів.

Зона прикордонного контролю у пункті пропуску визначається відповідно до пункту 20 Положення про пункти пропуску через державний кордон та пункти контролю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів

України від 18 серпня 2010 року № 751. Зона митного контролю у пункті пропуску створюється митним постом «Краковець» Львівської митниці ДФС за погодженням з Мостиським прикордонним загonom відповідно до Порядку створення зон митного контролю та їх функціонування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 22 травня 2012 року № 583 [16], зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01 червня 2012 року за №879/21191 [17]. Зони митного контролю встановлюється на смугах руху автотранспорту, в залах митного огляду, складах митниці, інших приміщеннях, магазині безмитної торгівлі, позначена дорожньою розміткою та інформаційними табличками.

Для здійснення митного контролю перевізник надає посадовій особі ВМО м/п «Краковець» документи, визначені Митним кодексом України [7], після чого здійснюється перевірка їх комплектності, цілісності накладеного митного забезпечення, а також здійснюється загальний огляд автомобільних транспортних засобів і товарів.

Постанова Кабінету міністрів України від 24.10.2018 № 960 про «Деякі питання проведення заходів офіційного контролю товарів, що ввозяться на митну територію України (у тому числі з метою транзиту)» має перелік товарів, які в разі ввезення на митну територію України підлягають заходам офіційного контролю, а також перелік документів і відомостей, що підлягають перевірці під час попереднього документального контролю [18].

Згідно закону «Про митний тариф України» контроль за правильністю визначення митної вартості товарів під час проведення митного контролю та митного оформлення товарів здійснюється шляхом перевірки відомостей, що містяться у поданих для підтвердження заявленої митної вартості товарів документах.

Перелік документів, які необхідні для здійснення митного контролю, зазначено у Митному кодексі України (ст.335). До цих документів відносяться: декларації митної вартості; вантажній митній декларації; документах, поданих для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, для

декларування яких не застосовується МД; документах, що підтверджують заявлену митну вартість, передбачених Порядком декларування.

Митне оформлення товарів та транспортних засобів комерційного призначення і виконання митних формальностей, які необхідні для випуску товарів, є важливим етапом митного контролю. Під час митного оформлення хрустких хлібців, мають бути виконані всі митні формальності, необхідні для випуску товарів. Загальні положення щодо митного оформлення регулюються наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» [19].

Отже, згідно з Митним кодексом України митний контроль це - сукупність заходів, що здійснюються з метою забезпечення додержання норм Митного кодексу України, законів та інших нормативно-правових актів з питань державної митної справи, міжнародних договорів України, укладених у встановленому законом порядку. Одним з основних засобів митного контролю є ідентифікаційна експертиза, яка проводиться задля визначення відповідності митної вартості товару, яка заявлена в декларації, встановлення країни походження, встановлення коду УКТЗЕД тощо. Основні нормативні документи, які регулюють митний контроль та ідентифікаційну експертизу хрустких хлібців: Митний кодекс України, наказ Міністерства фінансів України № 1058, постанова Кабінету Міністрів України №451.

РОЗДІЛ 2

ЕКСПЕРТИЗА ХРУСТКИХ ХЛІБЦІВ ДЛЯ МИТНИХ ЦІЛЕЙ

2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження

Згідно з заявленою митною декларацією № UA125220/2019/455070 об'єктом для проведення митної експертизи виступають хрусткі хлібці житні з кунжутом, 250 г. торговельної марки «Dan Cake», виробника «Continental Bakers Deutschland GmbH», які ввозяться в Україну. Згідно з заявленими документами, країна походження даного продукту – Німеччина.

Також для порівняння органолептичних та фізико-хімічних показників було обрано зразки, що імпортувалися в Україну, торговельних марок хрустких хлібців, а саме: «Fiorentini», «Finn Crisp», «Sonko», «Nordic».

В рамках процедур митного контролю та митного оформлення з метою встановлення характеристик товару, проведення ідентифікації, перевірки правдивості інформації, зазначеній у маркуванні та товаросупровідних документах, встановлення країни походження, посадові особи органу доходів та зборів відбирають зразки заявленого товару в 31 графі митної декларації. Зразки беруться в мінімальній кількості, у двох примірниках.

Задля ідентифікації хрустких хлібців, встановлення їх відповідності вимогам нормативної документації за органолептичними та фізико-хімічними показниками, а також перевірки маркування було розроблено схему проведення експертизи.

Загальна схема організації проведення дослідження заявлених хрустких хлібців, які перетинають кордон України через митний пост «Краковець», пункт пропуску «Краковець-Корчова», Львівська область, Яворівський район, село міського типу Краковець, зображена на рис.2.1.

Рис.2.1. Загальна схема дослідження

Митний орган з питань експертного забезпечення проводить дослідження з метою підготовки висновків, необхідних для встановлення коду УКТЗЕД, перевірки задекларованої митної вартості, встановлення країни походження.

На першому етапі дослідження було проаналізовано нормативно-правові засади ідентифікаційної експертизи, митного оформлення та митного контролю хрустких хлібців. Також розглянуто процедуру експертизи для митних цілей та проаналізовано ринок хрустких хлібців в Україні.

На другому етапі було проведено експертизу, яка проводиться в декілька етапів (табл.2.1).

Таблиця 2.1

Етапи ідентифікаційної експертизи

1.Підготовчий	2.Основний	3.Заключний
Отримання заявки на проведення експертизи	Вивчення експертом усіх поданих товаросупровідних документів, зіставлення заявленої інформації в документах з маркуванням нанесеному на товарі.	Аналіз та оцінка одержаних результатів
Проведення інструктажу для експертів, визначення мети та завдань експертизи	Експертна оцінка	Документальне оформлення результатів
Ознайомлення з нормативними документами (стандартами, ТУ, інструкціями тощо), згідно з якими повинна здійснюватися експертиза.	Одержання протоколу досліджень	Висновок

Завданням експертизи хрустких хлібців є визначення критеріїв, засобів та методів. Критерії експертизи - ознака цього товару, яка придатна для встановлення його відповідності зразку, інформації в товаросупровідних

документах, вимогам нормативних, технічних документів, а також приналежності до групи однорідних товарів . Вибір критеріїв залежить від умов, об'єктів, їх взаємодії, мети ідентифікації.

Критерії ідентифікації хлібобулочних виробів, в тому числі хрустких хлібців наведено у табл.2.2.

Таблиця 2.2

Критерії ідентифікації хрустких хлібців

Критерії ідентифікації	Засоби	Методи
Маркування	Маркування, товаросупровідні документи, договір-контракт, НД.	Аналітичний
Зовнішній вигляд	ДСТУ-П 4588:2006	Органолептичний
Внутрішній стан		
Крихкість		
Смак		
Запах		
Пористість, %	ДСТУ-П 4588:2006	Вимірювальний
Кислотність, град.		
Вологість, %		

Методики дослідження фізико-хімічних показників визначені в ДСТУ-П 4588:2006 «Вироби хлібобулочні для спеціального дієтичного споживання» [20].

Отже, організаційна структура експертизи складається з таких етапів: ознайомлення з документацією та завданнями, проведення експертизи, аналізу одержаних результатів та висновку. Методами дослідження було обрано органолептичні та фізико-хімічні. Органолептичними методами визначалися: зовнішній вигляд, внутрішній стан, крихкість, смак, запах. Фізико-хімічні

методи дослідження застосовувалися для визначення наступних показників: пористості, кислотності, вологості.

2.2. Товарознавча характеристика асортименту хрустких хлібців

Хлібці являють собою добре розпушені, пористі прямокутні плитки або палички з хрусткою структурою. Загалом, хлібці бувають двох видів – випечені та цільнозернові.

Випечені виготовляються шляхом змішування муки та інших інгредієнтів та випікаються у пічці. Інколи їх склад може взагалі не відрізнятися від складу традиційного хліба. Саме тому дієтологи радять віддавати перевагу цільнозерновим хлібцям, які виготовляють методом екструзії. Для приготування таких хлібців використовується апарат екструдер, а сама технологія приготування така, що виробник просто не може додати до сировини шкідливі добавки (жир, крохмаль, дріжджі, цукор, консерванти). Суть полягає в тому, що в екструдері сировина на кілька секунд нагрівається до дуже високих температур під тиском, із-за чого рідина, яка знаходиться всередині насіння, швидко випаровується. В результаті таких маніпуляцій отримуємо продукт, який зберігає майже всі корисні властивості, які є у необроблених зерен, при цьому хлібці придатні до споживання без попередньої обробки [21]. Тому цільнозернові хлібці містять тільки крупу та зерна. Виготовляються по технології екструзії з борошна, крупи цілих зерен. Ці хлібці, на відміну від традиційного хліба, максимально зберігають в собі всі корисні властивості цілісних зерен.

Хлібці виробляють у великому асортименті, з різноманітних видів зернових культур та сумішей, що забезпечує різноманітні корисні властивості цих продуктів. Випускаються хлібці як з добавками, так і без.

Хрусткі хлібці виготовляються з цілісних зерен наступних культур: кукурудза, рис, гречка, пшениця, ячмінь, жито, овес, пшоно. При цьому використовується добірنا, попередньо очищена продукція, яка має відмінну

якість. Сучасні виробники розширюють асортимент хлібців, виготовляючи їх з різними видами добавок, а саме – з пшеничними висівками, кунжутом, сушеними грибами, паприкою, цибулею, з морською капустою, з морквою, часником, кропом, родзинками, сиром, бета-каротином, сухофруктами, лікарськими травами [22]. При виготовленні зернових хлібців використовують такі збагачувачі, як цукор, масло вершкове, маргарин, жир кондитерський, есенцію ванільну, корицю.

Однією з тенденцій в розширенні асортименту є виготовлення хлібців з коріандром, які нагадують бородинський хліб, хлібці з кмином. Дедалі частіше асортимент хлібців зернових збільшується зразками з ароматом вишні, дині, кокосу, з горіховою начинкою, молочні, в йогурті [23]. Популярне використання насіння шипшини для покращення якості та харчової цінності зернових хлібців. Використання порошку з плодів шипшини позитивно впливає на реологічні властивості тіста та фізико-хімічні характеристики цільнозернових хлібців. Залежно від добавок хлібці можуть бути не просто дієтичним продуктом, але і лікувальним.

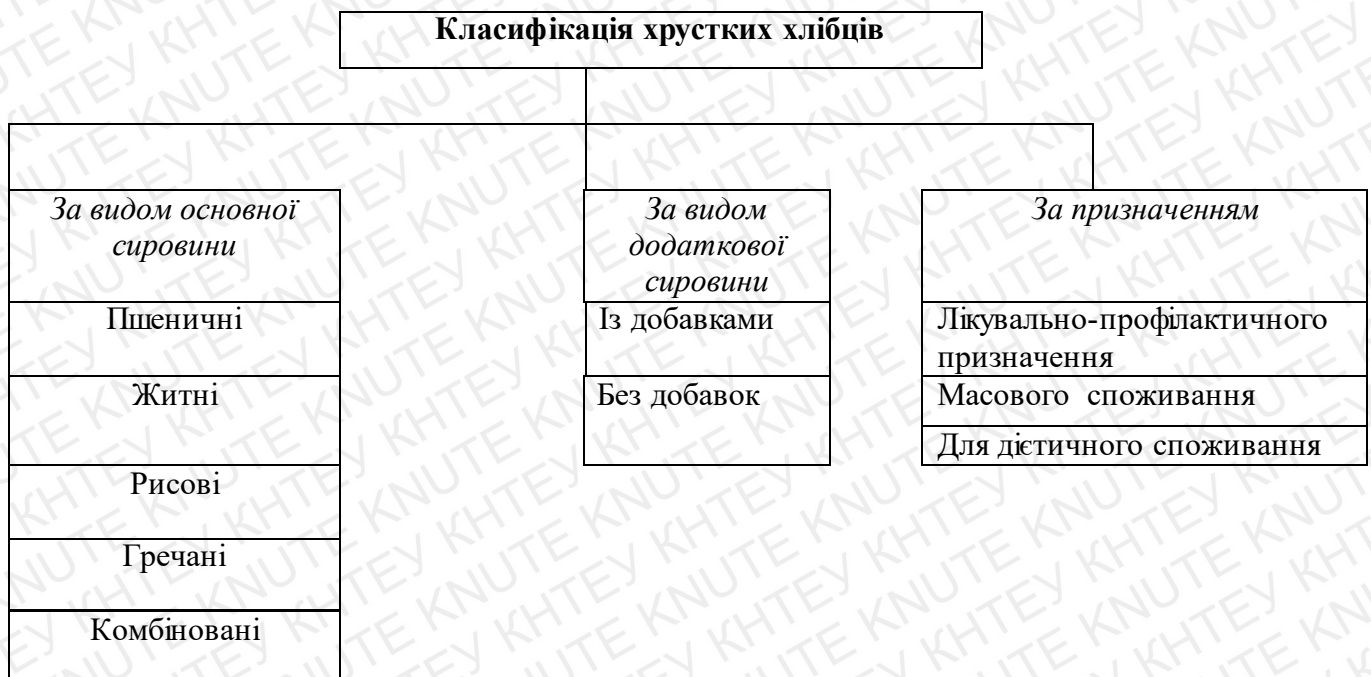

Рис. 2.2. Класифікація хрустких хлібців

За призначенням хлібці розрізняють: лікувально-профілактичного призначення (наприклад, з використанням ламінарії, порошку із шкаралупи яєць, сухої крові та ін.); для спеціального дієтичного споживання (наприклад: без солі – для споживачів із нирковою недостатністю або серцево-судинними захворюваннями; із висівками – для споживачів, які страждають захворюваннями травної системи); масового споживання – усі інші (рис. 2.2.)

Розглянемо асортимент хлібців, який представлений на ринку України від найпопулярніших виробників.

Компанія «Мега Кріпс» являється лідером з виробництва хрустких хлібців в Україні та представляє такі торгові марки як «Tasty Staly» та «Pop Snack». Хлібці Tasty Style і Pop Snack виготовляються виключно з цільного зерна, без дріжджів і продуктів бродіння, без консервантів і барвників, без глютену (рисові, гречані). Асортимент хлібців Tasty Style і Pop Snack досить широкий та постійно розширюється.

Асортимент дієтичних хлібців Tasty Style: пшоняно-рисові з гарбузовим насінням, кукурудзяно-рисові з насінням чіа, кукурудзяні з кіноа, вівсяно-перлові з насінням льону, рисові хлібці, пшеничні хлібці, кукурудзяно-рисові з прованськими травами, злакові хлібці з цибулею, хлібці з бурого рису з морською сіллю, гречані хлібці.

Хлібці Pop Snack виготовляються тільки з зерен пшениці та мають такі різноманітні добавки: хлібці з корицею, цибулею, класичні пшеничні, з гарбузом.

Також достатньо широкий асортимент хрустких хлібців на полицях українських магазинів представляє компанія «Хліб Трейд», торгова марка «Піколо». Торгова марка «Піколо» має такі різновиди хлібців: пленично-кукурудзяні, пшеничні, пшенично-гречані, пшенично-рисові, кукурудзяні, вівсяно-пшеничні, пшеничні з сушеними грибами, пшеничні з насінням та кунжутом, вівсяно-пшеничні з паприкою.

Також популярною торговою маркою хрустких хлібців є «Хлібці-удальці». Вони рекомендуються, як харчовий продукт для спеціального

дієтичного харчування та як додаткове джерело харчових волокон. Асортимент представлений такими хлібцями: житні, пшенично-гречані, пшеничні вівсяно-кукурудзяні, пшеничні вівсяно-ячмінні, пшенично-вівсяні, пшеничні гречано-ячмінні, гречані, пшенично-гречані з бета-каротином, бородинські житні, три злаки з насінням гарбуза, вівсяні з висівками, ароматні з цибулею, з солодким перцем, пшеничні хлібці з розторопшею, пшеничні з ехінацеєю, пшеничні з топінамбуром, пшеничні з морською капустою-ламінарією. Намагаючись розширити свій асортимент, виробники створили хлібці фітнес-лінії з додаванням вітамінів, висівок, різноманітних видів зерен та інших важливих для організму людини натуральних речовин. ТМ «Хлібці-Удальці» випускають хлібці «Еко Плюс» (з вітамінами А, Е, С), «Кальцій Плюс», «Вітамін Плюс», «Мінерал Плюс», «Залізо Плюс».

Популярними також є хлібці торгової марки «Росток», компанії «УкрЕкоХліб». Асортимент представлений такими різновидами хрустких хлібців: хлібці з пророщених зерен пшениці з солодким перцем і зеленню, з пророщених зерен пшениці з гречкою, хлібці з пророщених зерен пшениці з насінням соняха та кунжутом, з морською сіллю, з пророщеного зерна пшениці з овочами та солодом.

Фінська торгова марка «Finn Crisp» представлена таким різновидом хлібців: хлібці житні з часником, житні з кмином, пшеничні з висівками, пшеничні з коріандром, житні традиційні, житні з сушеними овочами, пшеничні з буряком, житні з морською сіллю.

Датська торгова марка «Nordic» на українському ринку представлена такими різновидами хлібців: хлібці вівсяні з злаками, хлібці багато зернові, хлібці рисові, хлібці житні.

Італійська торгова марка «Bona Vita» представляє на ринку України житні та пшеничні хлібці.

Порівняльну характеристику вітчизняних та імпортованих торговельних марок хрустких хлібців, які представлені на ринку України, наведено в табл. 2.3.

За даними табл. 2.3 можемо зробити висновок, що імпортні виробники додають до складу хрустких хлібців більше різноманітних добавок, порівняно з українськими, і відповідно їх харчова цінність та дієтичні властивості, а також вартість значно вищі.

Таблиця 2.3

**Характеристика вітчизняних та імпортних торговельних марок
житніх хрустких хлібців**

Торговельна марка	Виробник	Склад продукту
«Tasty Staly» Житні	«Мега Кріпс» (Україна)	житнє борошно, рисова крупа, гарбузове насіння, сіль харчова, вода
«Піколо» Житні	«Хліб трейд» (Україна)	житнє борошно, крупа рисова
«Хлібці-удальці» Житні	«Лавка здоров'я» (Україна)	житнє борошно, крупа гречана, сіль
«Finn Crisp» Житні	«Finn Crisp» (Фінляндія)	цільозернове житнє борошно (86 %), житні висівки (6 %), вода, дріжджі, сіль. Може містити насіння кунжуту. Уміст клітковини — 21 %.
«Nordic» Житні	«Nordic» (Нідерланди)	борошно житнє із цілого зерна, багатозернова суміш (овес, жито, пшеничні висівки, просо, кукурудза, рис, соя, солод житній, гречка, пшенична клейковина), дріжджі, насіння кунжуту, сіль житня закваска, насіння тмину, соєвий лецитин.

Отже, ознайомившись з асортиментом хлібців, які представлені на ринку України, можна зробити висновок, що українські виробники представляють більш широкий асортимент хрустких хлібців, та є більш доступні за ціною категорією, але за харчовою цінністю та дієтичними властивостями дещо поступаються виробам іноземного виробництва.

2.3. Експертиза хрустких хлібців та оформлення її результатів

Для проведення експертизи в митних цілях, було відібрано зразки товару, які заявлені у графі 31 митної декларації UA 125220/2019/455070 Хлібці хрусткі житні з кунжутом, 250 г., склад яких: борошно житнє

цільнозернове 85%, насіння кунжуту 10%, сіль. Заявлена країна виробництва - Німеччина.

Метою проведення експертизи було підтвердження коду товару, що переміщувався через митний кордон України. Також для порівняння органолептичних та фізико-хімічних показників було обрано 4 зразки, що імпортувалися в Україну.

Згідно з УКТЗЕД хрусткі хлібці класифікуються у розділі IV, групі 19 «Готові продукти із зерна зернових культур, борошна, крохмалю або молока; борошняні кондитерські вироби», товарній позиції 1905 «Хлібобулочні, борошняні кондитерські вироби, з вмістом або без вмісту какао; вафельні пластини, порожні капсули, придатні для використання у фармацевтиці, вафельні облатки для запечатування, рисовий папір та аналогічні продукти», товарній категорії 1905 10 00 00 «Хрусткі хлібці» (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Класифікація хлібців згідно з УКТЗЕД

Рівень класифікації	Структура коду товару	Характеристика
Група	19	Готові продукти із зерна зернових культур, борошна, крохмалю або молока; борошняні кондитерські вироби
Товарна позиція	1905	Хлібобулочні, борошняні кондитерські вироби, з вмістом або без вмісту какао; вафельні пластини, порожні капсули, придатні для використання у фармацевтиці, вафельні облатки для запечатування, рисовий папір та аналогічні продукти:
Товарна категорія	1905 10 00 00	-хрусткі хлібці

Відповідно до пояснень Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності «хрусткий хліб» (також відомий як хрусткі хлібці), являє собою сухий хрусткий хліб, зазвичай у вигляді тонких проколотих шматочків прямокутної чи круглої форми. Хрусткі хлібці приготують з тіста на основі борошна чи крупки, непросіяного борошна або

борошна з цілого зерна жита, вівса, ячменя чи пшениці, розпушеного за допомогою дріжджів, закваски чи інших розпушувачів або стиснутого повітря. Вміст води не перевищує 10 мас. % [26].

Згідно з заявленою митною декларацією № UA125220/2019/455070 об'єктом експертизи є хрусткі хлібці житні з кунжутом торгової марки «Dan Cake». Також, для порівняння показників було обрано інші торгові марки хрустких хлібців, які представлена на ринку України:

Зразок I – ТМ «Dan Cake» хлібці хрусткі житні з кунжутом (Німеччина), що ввозилися в Україну за митною декларацією № UA125220/2019/455070;

Зразок II – ТМ «Fiorentini» із цільної кукурудзяної крупи з насінням чіа (Італія);

Зразок III – ТМ «Finn Crisp» житні (Фінляндія);

Зразок IV – ТМ «Sonko» із пророщеного зерна жита (Польща);

Зразок V – ТМ «Nordic» пшенично-гречані, органічні (Фінляндія).

Важливим засобом ідентифікації продуктів харчування є маркування, що містить інформацію, яку можна використати з метою ідентифікації (назва, вид, сорт товару, основний хімічний склад, сировина) [24]. Упаковка для хлібобулочних виробів повинна бути виготовлена з матеріалів, дозволених для використання. Маркування хлібобулочних виробів здійснюється відповідно до Закону України «Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини» [25].

Результати досліджень зразків хрустких хлібців наведено в табл. 2.5.

Огляд усіх досліджуваних зразків дозволив зробити висновки про те, що їх маркування в повній мірі відповідає вимогам ДСТУ 7044:2009 [26] та Закону України «Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини» [25]. Усі зразки є акуратно упакованими та мають вичерпну інформацію про товар. На кожному товарі міститься етикетка, яка дає вичерпну інформацію про товар та надає можливість його ідентифікувати.

Таблиця 2.5

**Результати досліджень маркування хрустких хлібців, що переміщувались
через митний кордон України**

Показники	Зразок I	Зразок II	Зразок III	Зразок IV	Зразок V
Назва виробу	Хлібці житні з кунжутом	Хлібці із цільної кукурудзяної крупи з насіння чіа	Хлібці житні	Хлібці з пророщеного зерна жита	Хлібці пшенично-гречані, органічні
Назва підприємства-виробника	Dan Cake	Fiorentini	Finn Crisp	Sonko	Nordic
Країна-виробник	Німеччина	Італія	Фінляндія	Польща	Фінляндія
Склад продукту	Житнє борошно, кунжут, сіль	Борошно з цільного зерна кукурудзи, сіль, насіння чіа	Борошно цільного зерна жита, житні висівки, дріжджі, сіль	Житня мука, кукурудзяна мука, гречана мука, сіль	Мука пшенична, дріжджі, сіль, солод,
Дата виготовлення	23.04.19	16.03.19	18.04.19	22.01.19	12.01.19
Інформація про харчову цінність на 100г.	378 ккал / 1604 кДж Жири 1,2 г, Вуглеводи 82г, Білки 7г.	394 ккал Жири 4,20г. Вуглеводи 78,30г. Білки 7,90г.	340 Ккал / 1450 кДж Білки - 12 г Жири - 2.5 г Вуглеводи - 53 г	378 ккал / 1604 кДж Жири 1,5 г, Вуглеводи 86г, Білки 8г.	345 Ккал / 1450 кДж Білки - 15 г Жири - 2.8 г Вуглеводи - 53 г
Термін реалізації	540 днів.	6 місяців	365 днів	8 місяців	9 місяців
Штрих-код	Наявний	Наявний	Наявний	Наявний	Наявний

Наступним етапом експертизи хрустких хлібців було дослідження органолептичних та фізико-хімічних показників (табл. 2.6).

За формою досліджувані хлібці були круглої та прямокутної форми, без пошкоджень. За кольором варіювалися від світло-жовтого до коричневого. Всі зразки мали притаманний виробу смак та запах, без стороннього присмаку та запаху. Вологість була в допустимих межах, не більше 10 %. Кислотність була

в межах 7-12 град., пористість склала 49,9 - 56,5 %. Досліджені зразки за органолептичними та фізико-хімічними показниками відповідають вимогам ДСТУ-П 4588:2006. Отже, за результатами експертизи, можемо зробити висновки, що досліджені зразки за органолептичними та фізико-хімічними показниками відповідають вимогам ДСТУ-П 4588:2006 [27].

Таблиця 2.6

Результати оцінки органолептичних та фізико-хімічних показників

Показники	Зразок I	Зразок II	Зразок III	Зразок IV	Зразок V
Зовнішній вигляд:					
Форма	Прямокутна	Кругла	Кругла	Прямокутна	Прямокутна
Колір	Світло-коричневий	Коричневий	Світло-жовтий	Світло-жовтий	Коричневий
Крихкість	Крихкі, легко розламуються	Крихкі	Крихкі	Крихкі	Крихкі
Смак	Властивий даному виду виробів	Властивий даному виду виробів	Властивий даному виду виробів	Властивий даному виду виробів	Властивий даному виду виробів
Запах	Властивий даному виду виробів, без стороннього запаху	Властивий даному виду виробів, без стороннього запаху	Властивий даному виду виробів, без стороннього запаху	Властивий даному виду виробів, без стороннього запаху	Властивий даному виду виробів, без стороннього запаху
Вологість, %	9,3	7	8	8,3	7,8
Кислотність, град.	8	12	7	12	9
Пористість, %	56,5	49,9	53,4	55,7	58

Оскільки основним показником, який дозволяє класифікувати хрусткі хлібці в товарній категорії 1905 10 00 00 є вміст вологи, що має не перевищувати 10%, і вологість досліджуваного зразку I хрусткі хлібці житні з кунжутом торгової марки «Dan Cake» складала менше 10%, то за результатами експертизи було підтверджено заявлений код в гр. 33 митної декларації № UA125220/2019/123456. За результатами проведених досліджень було складено висновок експерта (Дод. Ж).

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ МИТНОГО КОНТРОЛЮ ІМПОРТУ ХРУСТКИХ ХЛІБЦІВ

3.1. Визначення митної вартості та оподаткування імпорту хрустких хлібців

На сучасному етапі розвитку міжнародної торгівлі одним із інструментів захисту національного ринку є митна вартість імпортованих товарів, зокрема методика її розрахунку, яка є загальноприйнятою у міжнародній практиці.

У чинному національному законодавстві порядок та методи визначення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України регулюються розділом III Митного кодексу, у статтях 49-66 та базуються на положеннях статті VII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ) [28].

У даній роботі, відповідно до декларації № UA125200/2019/455070 (Дод.А), за якою ввозяться до України хрусткі хлібці житні, торговельної марки «Dan Cake», виробника «Continental Bakeries GmbH», для розрахунку митної вартості використовується основний метод визначення - за ціною контракту (Дод.В). Даний товар ввозиться автомобільним транспортом, на умовах поставки FCA PL Chrzanow.

Як відомо, митна вартість товарів і метод її визначення заявляються митному органу декларантом, у нашому випадку це підприємство Dan Cake Polonia SP. Z.O.O. Декларант у митній декларації у графі 43 «Код MBV» зазначив, що для визначення митної вартості використовується метод за ціною договору, який позначається як «1» [29].

Митною вартістю товарів, що переміщуються через митний кордон України, є їх ціна, наведена у рахунку-фактурі та фактичні витрати, якщо їх не включено до рахунку-фактури, залежно від умов поставки цих товарів згідно з Правилами міжнародної торгівлі Інкотермс 2010 [30]. Термін «ціна» стосується лише оцінюваних товарів. Дивіденти або інші платежі покупця на користь продавця, не пов'язані з оцінюваними товарами, не є частиною вартості [31].

При ввезенні хрустких хлібців у нашому випадку зазначено умову поставки FCA PL Chrzanow. Ця умова поставки товару має кілька особливостей, зокрема, при укладанні угоди поставки в обов'язковому порядку обумовлюються зобов'язання учасників, продавця Dan Cake Polonia SP. Z.O.O. та покупця ТОВ «Сільпо-Фуд», що дозволяє окреслити обов'язки, фінансові витрати і ризики кожної зі сторін.

Обов'язки обох сторін прописані в договорі (Дод.В), де зазначено наступне:

- Dan Cake Polonia SP. Z.O.O. повинен надати товар, рахунок-фактуру або будь-яке інше відповідне підтвердження покупцеві ТОВ «Сільпо-Фуд», який в свою чергу зобов'язується провести повну оплату.
- Dan Cake Polonia SP. Z.O.O. зобов'язується передати покупцеві всі потрібні документи (ліцензії, сертифікати тощо), а покупець повністю оплачує витрати на їх оформлення, крім того, під його відповідальність переходять супутні ризики.
- В зобов'язання Dan Cake Polonia SP. Z.O.O. не входить укладення договорів на перевезення або страхування. Товар не застрахований, а ТОВ «Сільпо-Фуд» оплачує витрати на перевезення хрустких хлібців від зазначеного місця.
- Продавець поставляє і передає товари в зазначені терміни і місце передачі, а покупець приймає їх, якщо всі умови дотримані.
- Dan Cake Polonia SP. Z.O.O. приймає на себе всі можливі ризики і несе відповідальність до місця поставки, після передачі відповідальність несе покупець, в тому числі за псування, пошкодження або втрату товару, сплачує витрати на перевезення, по закінченню термінів поставки або відсутності перевізника.
- Продавець Dan Cake Polonia SP. Z.O.O. повинен відправити покупцеві транспортні документи, які свідчать про постачання. У разі неможливості пред'явлення даних документів надати повне сприяння в їх отриманні за рахунок покупця. Відповідно до зобов'язань продавця в даному пункті, покупець повинен прийняти у нього всі документи, що доводять факт поставки.

- Згідно з угодою поставки FCA товар повинен бути упакований і маркований, відповідно до вимог з транспортування даного виду, всі витрати покладаються на продавця.

Умова поставки FCA передбачає, що при визначенні митної вартості об'єктом оподаткування митом є товари, митна вартість яких перевищує еквівалент 150 євро [8], що ввозяться на митну територію України, у даному випадку хлібці хрусткі житні з кунжутом, 250г. (DC Crisp Bread) у кількості 108 шт.

Для митного оформлення хлібців підприємство Dan Cake Polonia SP. Z.O.O. самостійно декларує митниці ДФС митну вартість товарів і метод її визначення шляхом подання митної декларації №UA125220/2019/455070 та документів, що підтверджують заявлену митну вартість і обраний метод її визначення:

- 0271 Пакувальний лист (Packing list) (дод. Е);
- 0380 Рахунок-фактура (Commercial invoice) (дод. Б);
- 0730 Автотранспортна накладна (Road consignment note) (дод. Д);
- 0954 Сертифікат з перевезення (походження) товару форми EUR.1 (Movement certificate EUR. 1) (дод. Г)
- 5509 Інформація про позитивні результати державних видів контролю при застосуванні Порядку інформаційного обміну між органами доходів і зборів, іншими державними органами та підприємствами за принципом "єдиного вікна" з використанням електронних засобів передачі інформації (в якості відомостей про документ зазначається ідентифікатор справи, згенерований інформаційною системою та переданий декларанту в автоматичному режимі)
- 9000 Сертифікат виробника
- 9000 Маркувальна етикетка [32].

Оскільки заявлена декларантом, тобто підприємством Dan Cake Polonia SP. Z.O.O. митна вартість і дані, що стосуються її визначення, мають ґрунтуватися на достовірних і документально підтверджених даних, що

піддаються обчисленню. Перевірка достовірності заявленої митної вартості хрустких хлібців здійснювалася на підставі таких документів:

- контракту № BAS-PRLH-2016 від 23.01.2017, на підставі якого здійснюється поставка товарів (Дод. В), де було зазначено назву продукту, умови поставки, ціну товару, об'єм поставки, технічні вимоги до продукції.
- рахунку-фактури (інвойс) № 474646 від 06.03.2018 (Дод.Б), де зазначено суму що повинна бути сплачена за товар-2635,48 євро;
- специфікацій, коносаментів, товаротранспортних накладних;
- карток реєстрації контрактів;
- сертифікатів про походження товарів PL/MF/AN 0202646 (Дод. Г), де зазначено, що товар походить з Польщі.

Хрусткі хлібці житні з кунжутом, які задекларовані в декларації № UA125200/2019/455070 (Дод.А) та ввозяться в Україну, мають сертифікат про походження зразку EUR 1, що затверджує походження товару з країн Європейського Союзу. Згідно до «Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» застосовується пільгова ставка на ввізне мито 0 % [33]. Тому, мито на заявлений товар нараховується за 0% ставкою.

Митна вартість, яка зазначена в 45 графі митної декларації, складає 19249,81 грн. В інвойсі №474646 від 06.03.2018 надано перелік всіх вартостей товарів, які перевозяться. В заявленій декларації № UA125220/2019/455070 в графі 31 заявлені товари на ввіз: DC Crisp Bread 250g вартість яких 2772 євро, DC Crisp Bread with sesame 250g загальна вартість яких 287,28 євро, що разом становить заявлену ціну товару в 42 графі-564,48 євро.

За умовою контракту №1332 від 23.01. 2017 продавець несе витрати на перевезення до пункту призначення в Польщі, місто Chrzanow. Витрати на доставку до кордону України, від Chrzanow, сплачує покупець ТОВ «Сільпо-фуд». Витрати на перевезення товару від Chrzanow до пункту пропуску «Краковець» становлять 1244 грн, що підтверджується довідкою про

транспортні витрати №22 від 14.03.18 р. (Дод. К). Фактурна вартість, яка зазначена в декларації становить 564,58 євро (18005,81 грн).

Отже, митна вартість визначається наступним чином:

Митна вартість = Фактурна вартість + Витрати на транспортування до кордону України = 18005,81 грн. + 1244 грн. = 19249,81 грн.

У графі 47 митної декларації зазначено, які платежі було нараховано. У першій колонці «Вид» зазначається «020», що розшифровується як мито на товари, що ввозяться на територію України суб'єктами господарювання [34]. У колонці «Основа нарахування» зазначається «19249,81», далі «Ставка» 10%, у колонці «Сума» 1924,98, «Спосіб платежу» 06, що розшифровується як сума податку, що нараховується умовно у зв'язку із звільненням від оподаткування, передбаченим Митним кодексом України [35].

З товарів, які ввозяться на територію України справляється податок на додану вартість [36]. Податок на додану вартість - непрямий податок на товари й послуги. Датою виникнення податкових зобов'язань у разі ввезення товарів на митну територію України є дата подання митної декларації для митного оформлення. База оподаткування операцій з постачання товарів, ввезених платником на митну територію України, визначається виходячи з їх договірної (контрактної) вартості, але не нижче митної вартості товарів, з якої були визначені податки і збори, що справляються під час їх митного оформлення.

У графі 47 митної декларації №UA 125220/2019/455070 у колонці «Вид» зазначається «028» податок на додану вартість з товарів, ввезених на територію України суб'єктами господарювання, наступна колонка «Основа нарахування» - 19249,81, у колонці «Ставка» 20%, у колонці «Сума» зазначено 3849,96, «Спосіб платежу» 01-що розшифровується як, сплата митних платежів у безготівковій формі через рахунки, відкриті на ім'я митних органів в територіальних органах Державної казначейської служби.

Згідно ст.193 Податкового Кодексу України ставка податку на товари, які ввозяться на митну територію України становить 20% [36].

Розрахунок суми ПДВ, нарахованого на частину фактурної вартості товарів, що перевищує неоподаткований розмір, здійснюється за формулою:

$$\text{ПДВ} = (\text{Митна вартість} + \text{мито}) * 20\% = 19249,81 \text{ грн.} * 20\% = 3849,96 \text{ грн.}$$

Отже, як зазначено вище, митна вартість дорівнює 19249,81 грн, митне оформлення здійснюється з нарахуванням ввізного мита 0 грн, та ПДВ у сумі 3849 грн. Сума нарахованих платежів при ввезенні хрустких хлібців в Україну з Польщі за митною декларацією №125220/2019/455070 становить 3849,96 грн.

3.2. Застосування механізму «єдиного вікна» під час митного контролю хрустких хлібців

Спрощення процедур міжнародної торгівлі перейшло на передове місце в Україні в контексті інтеграції до європейських та світових ринків. Україна потребує покращення інформаційного забезпечення міжнародної торгівлі, одним з основних елементів якої є транспортування товарів через митний кордон. На сьогоднішній день у світовій практиці є досить потужний міжнародний інструментарій вирішення проблем спрощення процедур торгівлі. Одним із таких інструментів є створення механізму «єдиного вікна», завдяки якому інформацію або документи можна представляти тільки один раз з використанням єдиного пропускового каналу. «Єдине вікно» у цьому контексті визначається як механізм, що дозволяє сторонам, які беруть участь у торговельних і транспортних операціях, представляти стандартизовану інформацію і документи з використанням єдиного пропускового каналу в цілях виконання всіх регулюючих вимог, які стосуються імпорту, експорту і транзиту.

Система «єдиного вікна» є одним з найефективніших рішень цих проблем у світовій практиці, оскільки зменшує кількість процесів, спрощує різного роду процедури та мінімізує людський фактор під час проходження товару через митницю. Автоматизована електронна система «єдине вікно» в пунктах

пропуску та у місцях митного оформлення товарів запроваджена в Україні з 1 серпня 2016 року [37].

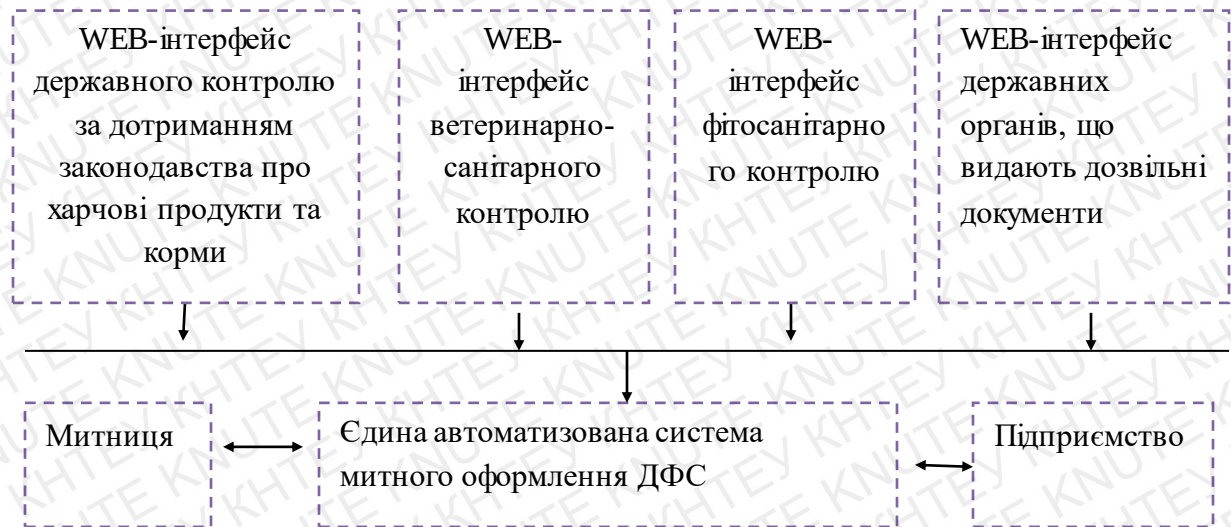

Рис.3.1. Механізм «єдиного вікна» при переміщенні товарів через митний кордон України

Система «єдине вікно» - це єдина електронна база даних, яка дозволяє різним службам контролю та митницям в автоматичному режимі обмінюватись інформацією про вантаж, який проходить через кордон України. Саме через «єдине вікно» за допомогою нової ІТ системи митниці тепер здійснюються всі види контролю: митний, санітарно-епідеміологічний, екологічний, радіологічний тощо. Перші кроки для запровадження «єдиного вікна» було зроблено урядом, Мінфіном і ДФС ще у серпні 2016 р. ДФС власними силами було розроблено і введено в дію програмно-інформаційний комплекс, що забезпечив обмін інформацією між митницею, підприємствами та державними органами, які здійснюють ветеринарно-санітарний, санітарно-епідеміологічний, фітосанітарний, екологічний та радіологічний контроль, як це передбачено Порядком № 364 [38].

На сьогодні частка вантажів, що підлягає різним видами державного контролю й оформлюється за принципом «єдиного вікна», становить 85 % від загальної кількості митних оформлень. Реалізація положень Закону № 2530

дасть можливість забезпечити функціонування і розвиток цього механізму в повному обсязі [39].

Головним досягненням у напрямі спрощення зовнішньоекономічних операцій буде можливість не лише фіксувати в «єдиному вікні» результати проведення державного контролю товарів, але й передавати через систему «єдиного вікна» в електронному вигляді усі дозвільні документи, видані державними органами. Не буде потреби у поданні підприємством для митного оформлення паперових примірників таких документів.

Розглянемо застосування механізму «єдиного вікна» під час митного контролю на прикладі хрустких хлібців. Хрусткі хлібці відносяться до хлібобулочних, борошняних виробів, які можуть містити продукти тваринного походження, а саме: яєчні, молочні продукти.

Законом України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин" від 18.05.2017 №2042-VIII передбачено, що митне оформлення вантажів з хрусткими хлібцями, які ввозяться на територію України завершується лише після пред'явлення митному органу міжнародний сертифікат в оригіналі, транспортні (перевізні) документи, необхідні для митного оформлення та митного контролю вантажу, до Інформаційно-телекомунікаційної системи компетентного органу [40].

Відповідно до статті 41 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин», хрусткі хлібці не підлягають включенню до переліку продуктів, що підлягають державному контролю на прикордонних інспекційних постах, так як вони не містять в своєму складі м'ясних продуктів, складаються менше ніж наполовину з переробленого молочного продукту та є придатними для тривалого зберігання при температурі навколишнього середовища або під час виробництва були піддані кулінарній чи термічній обробці всього продукту у спосіб, за якого відбувається повна денатурація сировини, або з переробленого рибного чи

яєчного продукту, герметично закриті в чистих контейнерах, містять маркування українською мовою та супроводжуються документом, що в сукупності забезпечує надання інформації про категорію/вид композитного харчового продукту, країну походження, виробника, інгредієнти, обсяг і кількість упаковок композитного харчового продукту. Враховуючи зазначене, відповідно до вимог статті 41, 48 та статті 57 вищезгаданого закону, при ввезенні на митну територію України вантажу з продуктами, особа, відповідальна за вантаж надсилає на відповідний призначений прикордонний інспекційний пост першу частину загального документа на ввезення.

Після завершення необхідних перевірок інспектор: 1) заповнює другу частину відповідного документа на ввезення, підписує його та засвідчує печаткою; 2) підписує та засвідчує печаткою копію цього документа та повертає його оригінал оператору ринку; 3) надає органу доходів і зборів інформацію, необхідну для здійснення митних формальностей з використанням єдиного державного інформаційного веб-порталу «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» відповідно до Митного кодексу України.

Починаючи з 08 вересня 2018 року митним органам для завершення митного оформлення вантажів із продуктами необхідно надавати виключно оригінал загального ветеринарного документа на ввезення, а для вантажів з харчовими продуктами нетваринного походження та кормами нетваринного походження – оригінал загального документа на ввезення.

Контактна інформація прикордонних інспекційних постів ветеринарної медицини наведена у таблиці «Перелік місць митного оформлення товарів, в яких застосовується Порядок інформаційного обміну між органами доходів і зборів, іншими державними органами та підприємствами за принципом "єдиного вікна" з використанням електронних засобів передачі інформації».

Взаємодія компетентного органу з органами доходів і зборів, іншими державними органами, установами та організаціями, уповноваженими на здійснення дозвільних або контрольних функцій щодо переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України,

та іншими заінтересованими особами під час проведення державного контролю вантажів з продуктами, що ввозяться на митну територію України (у тому числі з метою транзиту), здійснюється з використанням механізму "єдиного вікна" відповідно до Митного кодексу України.

Відомості про результати здійснення державного контролю у формі електронного документа, засвідченого електронним цифровим підписом, вносяться державним ветеринарним інспектором до єдиного державного інформаційного веб-порталу «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» протягом строків, встановлених статтею 319 Митного кодексу України [7].

Отже, «єдине вікно» це програмне забезпечення призначене для підготовки звітності в електронному форматі до Державної служби статистики України та органів доходів і зборів. За допомогою нього можна створити звіт, підписати електронними ключами, відправити до контролюючого органу та переглянути квитанції про результат доставки звіту.

3.3. Аналіз митного контролю та оформлення хрустких хлібців в режимі імпорту згідно з митною декларацією

Для аналізу митного контролю та оформлення в режимі імпорту згідно з митною декларацією №UA 125220/2019/455070 (Дод. А) було обрано хрусткі житні хлібці торговельної марки «Dan Cake», виробника Continental Bakeries Deutschland GmbH в обсязі 504 шт, хрусткі житні хлібці з кунжутом торговельної марки «Dan Cake», виробника Continental Bakeries Deutschland GmbH в обсязі 504 шт. Країною походження заявлених хрустких хлібців є Німеччина.

Даний товар надійшов до митного посту «Краковець», пункту пропуску «Краковець-Корчова» (код UA209020), Львівської митниці ДФС. Митний контроль товару розпочинається з моменту перетину ним митного кордону України. Метою проведення митного контролю є перевірка відповідності

контрольованого об'єкта встановленим вимогам та здійснюється безпосередньо посадовими особами органів доходів і зборів шляхом:

- 1) перевірки документів та відомостей, які надаються органам доходів і зборів під час переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України;
- 2) митного огляду (огляду та переогляду товарів, транспортних засобів комерційного призначення, огляду та переогляду ручної поклажі та багажу, особистого огляду громадян);
- 3) обліку товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України;
- 4) усного опитування громадян та посадових осіб підприємств;
- 6) перевірки обліку товарів, що переміщуються через митний кордон України

Для здійснення митного контролю й митного оформлення товарів та інших предметів декларант Dan Cake Polonia SP.Z.O. O. подає митному органу такі документи й потрібну кількість їх копій:

- документи, що підтверджують повноваження декларанта на здійснення декларування товарів та інших предметів;
- облікову картку суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності
- МД № UA125220/2019/455070, заповнену згідно з обраним митним режимом(Дод. А). Митна декларація заповнена декларантом Dan Cake Polonia Sp Z.O.O. згідно вимог наказу Міністерства фінансів України;
- товаротransпортні й інші товаросупровідні документи;
- дозволи й сертифікати вповноважених державних органів (у встановлених законодавством випадках) та інші документи, зазначені в графі 44 МД;
- документи, зазначені в графі 40 МД;
- реєстр документів, завірений підписом і печаткою декларанта.
- аркуш проведення митного контролю й митного оформлення товарів та інших предметів за МД.

Першим етапом митного контролю є прийняття МД до оформлення, перевірки вказаних декларантом даних та наявності усіх документів, необхідних для митного контролю. При проведенні контролю посадовою особою здійснюється перевірка повноважень декларанта, тобто Dan Cake Polonia Sp Z.O.O. Від Dan Cake Polonia Sp Z.O.O. приймається МД та комплект документів до неї, а саме:

- 0271 Пакувальний лист (Packing list) (Дод. Е);
- 0380 Рахунок-фактура (Commercial invoice) № 474646 від 06.032018 (Дод.Б);
- 0730 Автотранспортна накладна (Road consignment note) (Дод. Д);
- 0954 Сертифікат з перевезення (походження) товару форми EUR.1 (Movement certificate EUR. 1) PL/MF/AN 0202646 від 06.03.2018 (Дод.Г);
- 5509 Інформація про позитивні результати державних видів контролю при застосуванні Порядку інформаційного обміну між органами доходів і зборів, іншими державними органами та підприємствами за принципом "єдиного вікна" з використанням електронних засобів передачі інформації (в якості відомостей про документ зазначається ідентифікатор справи, згенерований інформаційною системою та переданий декларанту в автоматичному режимі);
- 9000 Сертифікат виробника;
- 9000 Маркувальна етикетка.

Митну декларацію було зареєстровано, поставлено відбиток штампа «Під митним контролем» на всіх аркушах, присвоєно реєстраційний номер №15, також відбиток штампа ПМК проставлено на товаросупровідних документах.

Наступним етапом є перевірка електронної копії МД, всі зазначені дані мають відповідати паперовому носію та даним, які зазначені у інших документах. Посадова особа здійснює перевірку правильності використання:

- курсу валют, зазначеного у графі 23 митної декларації, у якій складені та зазначені рахунки у графі 22 МД. На день подання МД 13.03.2018 курс валюти 1 євро складав 31,892458.
- відповідність даних про банківські реквізити, які зазначені у графі 28.

-перевірка наявності спеціальних санкцій відносно імпорту хрустких хлібців.

Недостовірних даних не виявлено, посадова особа Львівської митниці ДФС проставляє в лівому верхньому куті усіх аркушів МД відбиток номерного штампа «Перевірено». Штмп складається з двох полів, у лівому кутку номер штампу №15, а в правому: Львівська митниця ДФС, напис «Перевірено», місце для дати та підпису.

Наступним етапом є контроль за виконанням вимог товарної номенклатури Митного тарифу України. Посадова особа митниці здійснює перевірку правильності класифікації та кодування хрустких хлібців, заявлених в митній декларації. Далі перевіряє відповідність даних, які внесено до граф МД 31,32,33,41, даним що містяться в документах, поданих разом з нею.

Графа 31 містить опис товару: готові продукти із борошна, без вмісту какао, хрусткі хлібці житні, 250г., склад:борошно житнє цільнозернове 97%, сіль,504шт; хлібці хрусткі житні з кунжутом, 250г, склад: борошно житнє цільнозернове, насіння кунжуту 10%, сіль, 504 шт. Торговельна марка Dan Cake, виробник Continental Bakeries Deutshland GmbH, країна виробництва DE. Графа 32 має номер товару, що декларується в графі 31, товар №1. Графа 41 не містить відомостей, тому що для даного товару не передбачено додаткову одиницю виміру. В цілому, опис товару зазначеного в графі 31 митної декларації відповідав зазначеному коду «1905100000» у графі 33.

Також було проведено контроль із застосуванням АСАУР [42]. Ризиків виявлено не було.

Далі відбувається контроль за правильністю визначення митної вартості. Посадова особа, уповноважена наказом митного органу на виконання функцій контролю за правильністю визначення митної вартості, перевіряє відповідність даних, унесених декларантом Dan Cake Polonia Sp Z.O.O. до граф 12, 20, 22, 24, 42, 44, 45, 46. Заявлена митна вартість 88642,18 грн, вказана у графі 12 МД. При імпорті в Україну хрустких хлібців, станом на 13.03.2018 суму ввізного мита нараховану умовно, у зв'язку із

звільненням від оподаткування, так як товар має сертифікат про походження EUR1. Було сплачено податок на додану вартість у розмірі 3849,96 грн.

Зауваження щодо заповнень цих граф відсутні, посадова особа проставляє відбиток номерного штампа «Митну вартість перевірено», це свідчить про завершення контролю.

Також посадова особа здійснює перевірку надходження коштів суб'єкта господарської діяльності на розподільчий рахунок митного органу, перевірку правильності застосування валютного курсу, перевірку правильності визначення країни походження хлібців, перевірку правильності нарахування податків і зборів. Зауважень не поступило, посадова особа здійснює списання сум податків і зборів та засвідчує відбитком номерного штампа «Сплачено» у графі 5, що свідчить про завершення контролю, перевірку правильності нарахування податків, правильності визначення країни походження.

Після завершення контролю МД та інші документи передаються начальнику ПМО, яка приймає рішення про потребу митного огляду. На другому етапі митного контролю начальник ПМО приймає рішення про потребу митного огляду. Митний огляд хрустких хлібців здійснюється в присутності особи, яка їх переміщує, через митний кордон України. Далі складається акт про проведення митного огляду та наводиться опис товару: хрусткі хлібці житні з кунжутом, світло-кричневого кольору, прямокутної форми, тверді з цільнозернового борошна, упаковані в поліетиленову упаковку, маркування містить всі необхідні дані, виробник Continental Bakeries Deutschland GmbH. Акт про проведення митного огляду товарів підписується всіма особами, що брали участь у проведенні митного огляду.

На етапі завершення митного контролю посадова особа перевіряє наявність відміток про здійснення контролю на попередніх етапах та ставить відбиток від особистої номерної печатки на товаросупровідних документах. Також посадовою особою здійснюється приведення відомостей граф електронної копії МД у відповідність до відомостей граф оформленої МД на паперовому носії (унесення відомостей про номери штампа ПМК і

особистої номерної печатки та про дати проставлення відбитків останніх, передання електронної копії МД до Єдиної автоматизованої інформаційної системи. У графі 5 аркуша контролю посадова особа проставляє своє прізвище, підпис й відбиток номерного штампа "Статистичний контроль проведено" і заповнення його, що свідчить про завершення статистичного контролю.

Отже, митний контроль хрустких хлібців розпочинається з їх пред'явлення для митного оформлення та декларування в установленому порядку.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В результаті проведених досліджень можна зробити наступні висновки.

1. Проаналізувавши ринок хрустких хлібців, можна відзначити, що експорт хлібобулочних виробів в Україні, значно переважає над імпортом, що свідчить про позитивне сальдо торговельного обороту. Проте з кожним роком спостерігається приріст імпорту. У порівнянні з 2015-2016 роками, в 2017 імпорт виріс майже у 2 рази, у 2018 збільшився на 16432 тис. дол. США в порівнянні з 2017 роком. Імпортну продукцію на ринку Україні представляють такі провідні марки: фінська ТМ «Finn Crisp», дацька ТМ «Nordic», польська ТМ «Sonko», італійська ТМ «Bona Vita».

2. Основні нормативні документи, які регулюють митний контроль та ідентифікаційну експертизу хрустких хлібців: Митний кодекс України, наказ Міністерства фінансів України № 1058, постанова Кабінету Міністрів України №451.

3. Для проведення експертизи для митних цілей хрустких хлібців було обрано зразок хрустких хлібців торговельної марки «Dan Cake», заявлений в митній декларації МД № UA 125200/2019/455070, а також для порівняння зразки, торговельних марок хрустких хлібців, а саме: «Fiorentini», «Finn Crisp», «Sonko», «Nordic». Органолептичними методами визначалися: зовнішній вигляд, внутрішній стан, крихкість, смак, запах. Фізико-хімічні методи дослідження застосовувалися для визначення наступних показників: пористості, кислотності, вологості.

4. Результати експертизи дозволили зробити такі висновки:

Дослідження органолептичних та фізико-хімічних показників показали, що за формою досліджувані хлібці були круглої та прямокутної форми, без пошкоджень. За кольором варіювалися від світло-жовтого до коричневого. Всі зразки мали притаманний виробу смак та запах, без стороннього присмаку та запаху. Вологість була в допустимих межах, не більше 10 %. Кислотність була

в межах 7-12 град., пористість склала 49,9 - 56,5 %. Досліджені зразки за органолептичними та фізико-хімічними показниками відповідають вимогам ДСТУ-П 4588:2006. Отже, за результатами експертизи, можемо зробити висновки, що досліджені зразки за органолептичними та фізико-хімічними показниками відповідають вимогам ДСТУ-П 4588:2006.

5. Хрусткі хлібці житні класифікують у розділі IV «Готові харчові продукти, алкогольні і безалкогольні напої та оцет, тютюн та його замітники», групи 19 «Готові продукти із зерна, зернових культур, борошна, крохмалю або молока; борошняні кондитерські вироби», відносяться до позиції 1905 «Хлібобулочні, борошняні кондитерські вироби, з вмістом або без вмісту какао; вафельні пластини, порожні капсули, придатні для використання у фармацевтиці, вафельні облатки для запечатування, рисовий папір та аналогічні продукти» та мають код УКТЗЕД 1905100000.

6. Оскільки основним показником, який дозволяє класифікувати хрусткі хлібці в товарній категорії 1905 10 00 00 є вміст вологи, що має не перевищувати 10%, і вологість досліджуваного зразку I хрусткі хлібці житні з кунжутом торгової марки «Dan Cake» складала менше 10%, то за результатами експертизи було підтверджено заявлений код в гр. 33 митної декларації № UA125220/2019/123456.

7. Для здійснення контролю товарів, що переміщуються через митний кордон, використовувалась митна декларація №UA 125220/2019/455070 та супровідні документи. Митне оформлення хрустких хлібців розпочинається після подання митному органу митної декларації, а також усіх необхідних для здійснення митного контролю та оформлення документів, відомостей щодо товару і транспортних засобів, які підлягають митному оформленню. Під час митного контролю ніяких правопорушень не виявлено.

8. В ході роботи було проаналізовано процедуру митного контролю під час переміщення через митний кордон України хрустких хлібців марки Dan Cake, виробника Continental Bakeries Deutschland GmbH та нараховано митні платежі. За умовами поставки FCA PL Chrzanow, згідно з Інкотермс 2010,

митною вартістю товару є ціна, яка сплачена покупцем з урахуванням витрат до кордону України. Митна вартість з урахуванням витрат на транспортування становить 19249 грн. При переміщенні через митний кордон України хрусткі хлібці оподатковуються ввізним митом та податком на додану вартість. Згідно з «Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» ставка мита до даного товару = 0%, так як хрусткі хлібці даного виробника мають сертифікат походження EUR1. Податок на додану вартість нараховується за ставкою 20% і становить 3849,96 грн.

В результаті написання кваліфікаційної роботи можна внести наступні пропозиції.

1. Департаменту організації митного контролю та оформлення вдосконалити процедури митного контролю шляхом повномасштабного впровадження процедур електронного декларування, спрощення процедур митного контролю, розвитку системи митного пост-аудиту, формуванням ефективних моделей управління митними ризиками, вдосконаленням діяльності вантажних митних комплексів.

2. Департаменту податкових та митних експертиз застосовувати у практичній діяльності розроблені критерії при проведенні експертизи та митного контролю хрустких хлібців, що ввозяться на територію України.

3. Департаменту податкових та митних експертиз спростити проведення митних експертиз, для чого потрібно створити більше регіональних центрів, для проведення експертизи поблизу митниці, що скоротить термін проведення експертизи та зменшить можливість уникнення відповідальності суб'єктів господарювання. Задля національної безпеки України, захисту економічних інтересів та охорони життя українського народу, можна запровадити проведення митної експертизи до моменту митного оформлення товару.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пояснення до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovе-zakonodavstvo/nakazi/62672.html>
2. Статистичний щорічник України за 2018 рік. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/publ1_u.htm.
3. Сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Сердюк Л. В Збагачені зернові продукти – продукти здорового харчування // Сердюк Л. В, Мардар М. Р.// Прогресивні техніка та технології харчових виробництв ресторанного господарства і торгівлі: зб. наук. пр. / ХДТУСГ. Харків, 2016. С. 248–253.
5. Ринок хліба: які компанії ділили його у 2018 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://agravery.com/uk/posts/show/rinok-hlibaaki>
6. Обсяг експорту та імпорту у розрізі товарних позицій за кодами УКТЗЕД // Митна статистика ДФСУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/ms/>
7. Митний кодекс України: за станом на 16.05.2019 №2725-VIII /Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
8. Про утворення Державної фіскальної служби: постанова Кабінету міністрів України від 21.05.2014 № 160 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/160-2014-%D0%BF>
9. Про утворення територіальних органів Державної фіскальної служби та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету міністрів України від 06.08.2014 № 311 [Електронний ресурс].-Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/311-2014-%D0%BF>

10. Про перейменування деяких територіальних органів ДФС: наказ Державної фіскальної служби України від 25.01.2017 № 39 [Електронний ресурс].-Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0039872-17?lang=ru>
11. Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку Міністерство Фінансів України: наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2016 № 1058 [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z1693-16>
12. Нормативи взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи): наказ Міністерства фінансів України від 02.12. 2016 [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z1694-16#n4>
13. Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій : ДСТУ ISO IEC 17025:2006 від 01.07.2007 [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://msu.edu.ua/library/skladajemo-spysok-vykorystanoji-literatury/>
14. Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними : Постанова Кабінету міністрів України від 21.05.2012 №451 [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/451-2012-%D0%BF>
15. Про затвердження Технологічної схеми пропуску осіб, транспортних засобів та вантажів через державний кордон України у пункті пропуску «Краковець»: наказ Державної прикордонної служби України /Західне регіональне управління Мостинський прикордонний загін/ Наказ від 01.12.15 № 536

16. Про затвердження Порядку створення зон митного контролю: наказ Міністерства фінансів України від 22 травня 2012 року № 583 [Електронний ресурс].-Режим доступу:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0879-12>
17. Сайт Міністерства юстиції України.-Режим доступу: <https://minjust.gov.ua/>
18. Деякі питання проведення заходів офіційного контролю товарів, що ввозяться на митну територію України (у тому числі з метою транзиту): постанова Кабінету Міністрів від 24.10.2018 № 960
19. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z1360-12>
20. Вироби хлібобулочні для спеціального дієтичного споживання: ДСТУ-П 4588:2006 .- К.:Держспоживстандарт, 2006
21. Виробництво хрустких хлібців. Укрхліб [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://www.rice.ua/uk/pro-torgovu-marku-zhmenka/virobnitstvo-hlibtsiv>
22. Мардар М. Р., Значек Р. Р. Аналіз асортименту та маркетингові дослідження споживних мотивацій та переваг при виборі зернових хлібців // Наук. пр. / Одес. нац. акад. харч. технологій. Одеса, 2012. Т. 2, вип. 42. С. 386– 390.
23. Розділ IV. Готові харчові продукти; алкогольні та безалкогольні напої і оцет; тютюн та його замінники - пояснення до групи 19 Режим доступу: <http://www.proagro.com.ua/reference/vedua/uktzed/34.html>
24. ДСТУ4518:2008 Продукти харчові. Маркування для споживачів. Загальні правила. - К.:Держспоживстандарт, 2008.-7с.
25. Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини:Закон України від 06.08.2019 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/191-15?lang=ru>
26. ДСТУ 7044:2009. Вироби хлібобулочні правила приймання, методи відбирання проб, методи визначання органолептичних показників і маси виробів. К.:Держспоживстандарт, 2009.-8с.

27. ДСТУ-П 4588:2006. Вироби хлібобулочні для спеціального дієтичного споживання.- Київ, Держспоживстандарт України, 2006-7с.
- 28.С.Терещенко/ Митна вартість імпортованих товарів як інструмент захисту національного ринку / С.Терещенко, С. Галько//Товари і ринки.-2010.-[Електронний ресурс].-Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tovary_2010_1_6
- 29.Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України [Електронний ресурс].-Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z1372-12>
30. Інкотермс. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2010) від 01.01.2011
- 31.Мережко Н.В. Митна справа/ Мережко Н.В., Пашко П.В., Рождественський О.В.-Київ 2016.
- 32.Класифікатор документів [Електронний ресурс].-Режим доступу:https://www.mdoffice.com.ua/ua/aMDOClassDic.html?dic_num=2&p_name=&step=25&lang=0&page=10&sub=1
33. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс].-Режим доступу :https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011
34. Класифікатор видів надходжень до бюджету, що контролюються митними органами. [Електронний ресурс].-Режим доступу :<http://sfs.gov.ua/baneryi/mitne-oformlennya/subektam-zed/reestri-ta-klasifikatori/klasifikatori/vidomchi-klasifikatori-informatsii-z-pi/print-62553.html>
35. Класифікатор способів розрахунку [Електронний ресурс] .-Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/baneryi/mitne-oformlennya/subektam-zed/reestri-ta-klasifikatori/klasifikatori/vidomchi-klasifikatori-informatsii-z-pi/62559.html>
36. Податковий кодекс України: за станом на 01.07.2019 [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/print>

37. Запровадження принципу «єдиного вікна» при митному оформленні товарів// Новини: Державна фіскальна служба України.Офіційний портал.- [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://if.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/print-328043.html>

38. Деякі питання реалізації принципу “єдиного вікна” під час здійснення митного, санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного та інших видів державного контролю: Постанова Кабінету міністрів України №364 [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/364-2016-%D0%BF>

39. Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму "єдиного вікна" та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України: Закон України від 07.02.2019 [Електронний ресурс].-Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2530-19>

40. Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин: Закон України від 06.08.2019 [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2042-VIII>

41. Про затвердження Переліку продуктів, які підлягають державному контролю на призначених прикордонних інспекційних постах:Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 26.03.2018 №159 [Електронний ресурс].-Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0463-18>

42. Особливості застосування автоматизованої системи аналізу та управління ризиками (АСАУР) при здійсненні митного контролю [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://km.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/369217.html>